

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Joh. Jonstoni Thaumatographia Naturalis

Jonston, Jan

Amstelodami, 1661

Caput XIV

urn:nbn:de:bsz:31-97032

ipsum quoque olere videatur. In vino ne catum noxam eidem adferre *Athenæus* auctor est; tritos vomitiones concitare scribit *Plinius*.

CAPUT XIV. DE MUSTELLA FLUVIATI- LI, & MURÆNA.

M*ustella fluviatilis* jecinora tanti sunt saporis, ut apud Thuringos olim Comitis cujusdam Bichlingorum matronam omnes dicant principatus sui reditus, in eorum consumsisse deliciis. Ante natalem Domini præcipue laudantur, improbantur ante partum. Nam tum nonnullis in aquis grandinosa fiunt. Caupones aliqui excisis jecinoribus pisces aquæ reddunt, consulto vulnere. Ventriculum illius cum suis appendicibus miras habere vires tradit *Encelius*. *Inveteratum enim ut fit* (inquit) *in Saxonia à matronis, trahere mirifice secundas harentes, aut in partu relicta in potu datum, & magni momenti esse ad omnia matricis vicia.* Colligi ajunt & oleum ex hepate ad Solem vel ad fornacis calorem suspensu intra vas vitreum. Hoc tantæ præstantiæ in suffusionibus oculorum & maculis esse putatur, ut *Forestus in Observationibus*, miraculi instar tenebrosum visum lucidum reddere scribat. Ingentem *Murænarum* esse audaciam à *Nicandro* proditum est. Sæpius enim prodeuntes è vivariis, laboriosos piscatores in salum fugientes mordere, & è navibus in mare pronos dejicere solent. Cicurem tamen etiam esse, illius *Murænae* exemplo constat, quam *L. Crassus* qui cum *Cn. Domitio* Censor fuit, inauribus & gemmis distincto monili exornasse, *Macrobius*, *Ælianus*, & alii testantur. Hæc appellantis *Crassi* cognoscebat vocem, adnatabat vocata, cumque aliquid potrigeretur, gaudio exiliens captabat. Flevit mortuam *Crassus* & sepulturæ affecit honore. Cum vero *Domitius* acerbius aliquanto in eum dixisset; Stulte, *Crasse*, *murænam* flevisi mortuam respondisse fertur: Equidem ego de bestia morte flevisi; Tu

vero nullus, ne ex
parat sepulchrum ded
ita *Plinius* l. 9. c. 2.
im vero quod trauit
tam acceptere, torp
tas, funditus ira accer

Enas vetulam q
nem peridem emi
narrat *Gelsius*, ol
tare cogit. Pra ita
nod in retia incidere
em trahunt eadem
fusa accideret, fatu
tu in lacu piscatore
pudine affectum, G
er, scribit. *Piscat*
er, ut mugitus
torem qui in asper
tando agitarum,
tu. *Maximus* illi
natis enim pills in
nuali quodam iusti
pere dicunt. Hinc G
rent, & illi erecti
lente, plane stercora
tino, periculo in Ind
en Insulam non am
tine. Eorandem col
ter est *Rondeletius*. A
tu pills horrefcunt:
tine, ut nullus plane
tano quodam unu
si ad nomen cujusvi
reperis, obstreper
si hæretici tacuit.

Tu vero nullos, ne ex trium quidem uxorum interitu, quas ad sepulturam dedisti, luctus percepisti. Ferunt, teste *Plinio l. 9. c. 23.* aceti gustu in rabiem agi. Mirum vero quod tradit *Alianus l. 1. c. 37.* Si plagam unam acceperint, torpescentes perstare: sin plures inferas, funditus ira accendi.

C A P U T X V. D E P E R C A & P H O C A.

Percas vesiculam quandam rubram ex ore pendentem per idem emittere, piscatores in Lemano lacu, ut narrat *Gesnerus*, observarunt; quæ vel invitata supernatare cogit. Præ iracundia autem id fieri existimant, quod in retia inciderint. Hoc enim tum maxime pati, cum trahunt eadem: sed mirum est hyeme tantum id ipsis accidere. Fætus adeo sibi cohærent continuo, ut eos in lacu piscatores glomerent. Iecur in omnibus grandine affectum, *Gregorius Mangoldus*, citante *Gesnero*, scribit. *Phoca* inter dormiendum tam alte stertunt, ut mugitum edere videantur. Pituitosum humorem qui in aspera arteria sit, inspirando & expirando agitatum, in causa esse scribit *Rondeletius*. Maximus illis cum mari est consensus. Excoriatis enim pilis in pelle ubicunque fuerint, ceu naturali quodam instinctu, prout se mare habet, ita se getere dicunt. Hinc si mare turbatum in fluctus surtulerit, & illi esecti exsurgunt: sin mare pacificum fuerit, plane stertuntur. Quod cum non crederetur *Plinio*, periculo in Indico mari facto, circa Hispaniolam Insulam non amplius fabulosum haberi *Cardanus* asserit. Eorundem corio mutationes significari, auctor est *Rondeletius*. Austriinis enim ventis insurgentibus pili inhorrescunt: in boreali constitutione ita desident, ut nullos plane affirmes. Institutum à circumforaneo quodam unum vitulum vidit *Aldrovandus*, qui ad nomen cuiusvis principis Christiani, gaudio correptus, obstrepere nonnulla visus est; ad Turcæ vel Hæretici tacuit.